

Evropský filosof z Bohumína

17. srpna uplynulo deset let od úmrtí významného rakouského filosofa a bohumínského rodáka Wolfganga Röda.

Narodil se 13. května 1926 v rakousko-polské rodině. Jeho otec Josef Röd, profesor bohumínského německého reálného gymnázia, pocházel z jihotyrolského města Kiens (dnes v Itálii), a matka Valerie byla dcerou inspektora finanční stráže v Novém Bohumíně Antona Ciastoně. Rodina bydlela nejprve v domě č. p. 447 v Kostelní ulici (dnes zde sídlí podlahové studio a Rybenka), poz-

ději se přestěhovala naproti do č. p. 643, kde dnes stojí panelový dům.

V letech 1932 až 1936 navštěvoval W. Röd chlapeckou obecnou školu a poté dva roky studoval na německém gymnáziu. Po obsazení Bohumína Polskem v říjnu 1938 odešla rodina do Opavy. Po maturitě na zdejší Vyšší chlapecké škole v roce 1944 musel Röd narukovat a byl zajat. Po válce se již do Slezska nevrátil. Od roku 1947 studoval filosofii a historii v Miláně a Innsbrucku, kde v roce 1953 obhájil doktorát. Vyučoval na středních školách v jižním

Tyrolsku a poté na univerzitách v Heidelbergu a Mnichově. V roce 1977 získal profesuru na univerzitě v Innsbrucku, kde působil až do odchodu do důchodu. S manželkou Rosou vychovávali společně dcery Imeldu, Ildiko a Irinu. Zemřel v Innsbrucku 17. srpna 2014.

U nás je Röd znám především jako historik filosofie, který připravil k vydání více než patnáctisvazkový přehled dějin oboru. Je však rovněž autorem nejméně deseti dalších knih na různá filosofická témata přeložených do několika jazyků. V německém prostředí představují jeho speciální monografie k filosofii raného novověku u autorů jako René

Descartes nebo Baruch Spinoza stále standard a východisko pro další bádatele. Kdo se na evropském kontinentu odborně věnuje novověké filosofii, ten se knihám bohumínského rodáka obvykle nevyhne. Svě vzdělání, hlavně v díle Immanuela Kanta, navíc Röd využil k lepší orientaci v myšlení své vlastní doby, takzvané analytické filosofii, založené na logice a matematice a blízké přírodním vědám. Výsledku se u Röda říká »otevřená transcendentální filosofie«. Ta dodnes ovlivňuje to, jak němečtí filosofové chápou analytickou filosofii spojovanou většinou s USA a Velkou Británií.

Sárka a Petr GLOMBÍČKOVI